

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre. . . . 6 kor.
Egyes szám 20 fillér.

Megjelenik minden hó
1-ső és 15-ik napján.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városháza, földszint 8. szm.
Ide kerüljék a kéziratokat.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők az elő-
fizetési díjak és hirdetések.

== KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY. ==

Főszerkesztő: Dr. K. TÓTH MIHÁLY tanácsnok. ♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS főlevéltáros, tb. tanácsnok.

Társadalmunk szívéhez.

Írta: **Koncz Ákos.**

Megnehezült az idők járása felettünk!

Véreinket harcba szólította a királyi szó és a nemzeti becsület.

Fiaink, szívükben a király és haza iránti hűséggel, szent lelkesedéssel sorakoznak a kibontott zászlók alá és milliók szíve dobban össze abban a reményben, hogy ez a részünkről igazságos hadjárat győzelemmel fog végződni!

Él még a magyarok Istene és együtt lesz nemzetével, mely vérzivatarok között nőtt nagygyá, hatalmassá és félistenek módjára küzdött mindig, valahányszor a hazát, a trónt és nemzeti becsületet kellett megmenteni . . .

Nem a hódítás vágya, nem a nagybatalmi terjeszkedés viszi nemzetünket a harc mezejére . . .

Ártatlan vér hullását bosszulja meg, a megsértett nemzeti önrézt ad kezébe fegyvert . . .

És megy előre rendületlenül, kezében az Igazság pallosával, mellyel lesújt azokra, kik életére törnek, dicsőségét akarják megtépni és akik megsebzettek az egész monarchia lelkét, mikor a leendő uralkodó-párt istentelen, pokoli kezekkel meggyilkolták.

Bizunk a hadak Isteneben, hogy a mi vitéz hadseregünknek mennydörgő vihar lesz a szekere, a villámok lesznek ostorai és a halál futára . . .

Hiszünk abban, hogy ez az igazságos háboru hadseregünk dicsőségének utja lesz és a művelt világ megkoszoruzza azt a hatalmas szövetséget, mely a királygyilkosok és bombavetők átkos munkájának további pusztítását meggátolja . . .

A háboru borzalmai előtt állunk . . . Fiaink, véreink itt hagyják otthonukat, boldogságos családi fészket, feleségüket, gyermekeiket, édes szülőiket . . . Elmennek arra a mezőre, mely sok vérvirágot fog teremni . . . De ezen mezőn a dicsőség virága is meg fog teremni azon millió és millió áldás nyomán, mely vitéz fiainkat elkíséri az Istenben vetett bizalom útjára . . .

És a nehéz idők óráiban vegyünk szerető családokat azokat, akiknek hozzátartozói a hadviselés farsztó útjára léptek, azokat, akik kenyérkereső nélkül maradtak és könnyes szemekkel, ajkukon égbeszálló imával várják vissza szeretteiket . . . boldogságukat . . . életüket . . . mindenedüket . . . Tettekben nyilvánuljon meg irántuk érzett részvétünk és szeretetünk. Nyissuk meg neccsak vigasztalásra kész szívünket, hanem erszényünket is, nehogy a sötét szükség teljesen világlatalanná tegye amugy is elkomorodott, butól, bánattól beárnyékolt lelküket. Gazdag és szegény egyaránt tegye le aranyát és filléret a behívottak családját segítő akció oltárára és dobbanjanak össze a szívek abban a fenséges érzésben, mely könnyeket szárit, a szűkölködőnek kenyeret ad és a kétségbeesett, a sors vihara által megtépett lelkeket megvigasztalja . . .

A szeretet ezer és ezer alakban tudja éreztetni a szenvedőkkel kincseit . . . És a szeretet ezen ezer alaku megnyilatkozása ma nem érény, hanem hazafias kötelesség, amely alól aki kitér, az nem a *dicsőséges magyar föld talajából született.*

Debreczen sz. kir. város társadalma évszázadok tanusága szerint a kulturának és az emberszeretnek fenklő lelkü apostola volt. Éppen azért vétkezénnék ezen társadalom nagy és érző szíve ellen, ha csak egy pillanatra is kételkednénnék ezen viharokat jósló napokban, hogy szeretetének hatalmas erejével *mint egy ember* nem áll a főispán ur által indított segítő akcióba.

Ismerjük a magyar nép dalvirágos, hős lelkét, celekvő szeretetben soha el nem fáradó társadalmunk szívét és tudjuk, valljuk és rendületlen konfessziója hitünknek, hogy városunk nemes társadalma nemcsak imádkozni fog azokért, akiket a hazafias kötelesség fegyverre szólított és azokért, akik kenyérkereső nélkül maradtak, hanem ez utóbbiak ügyét lelkébe veszi és adományával enyhíteni fogja csillagatlan éjszakájuk sötéttségét.

Isten áldása legyen minden adakozón és egy nemzet szeretete és hálaája szálljon fejükre

Debreczen és a háboru.

A városi tanács az élelmiszer-uzsorások ellen.

Debreczen város tanácsa a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Hirdetmény.

A mozgósítás elrendelése következtében behívott katonák élemezéséről való gondoskodás folytán az élelmiszerek kereslete hirtelen nagy mértékben emelkedett.

Bár az élelmiszerek mennyisége az emelkedett keresletet is képes kellőképen kielégíteni, mégis ezen alkalmat egyes árusítók a közönség kizsákmányolására igyekeznek kihasználni és az árakat indokolatlanul emelik.

A hatóság teljes igyekezetével azon működik, hogy az élelmiszer-uzsorát megakadályozza az azok ellen, akik ezt elkövetik, a legszigorubb megtorló intézkedéseket fogja alkalmazni.

Erről a városi tanács a közönséget azzal értesíti, hogy az élelmiszerek árusításánál tapasztalt visszaéléseket a rendőrfőkapitányságnál jelentse be.

Debreczen, 1914. évi augusztus hó 3-án.

A városi tanács.

A kereskedelmi és iparkamara e héten az érdekeltég különböző szakképviselőivel több értekezletet fog tartani az élelmiszer-uzsora tárgyában s a hatósági ármegállapításokra vonatkozó javaslatait az értekezletek megállapításaira tekintetű fogja megtenni.

Betegápolókat keresnek.

Kovács József polgármester betegápolók és ápolónők jelentkezésére a következő fölhívást bocsátotta ki:

Fölhívás a város közönségéhez!

A kir. Belügyminiszter Urnak a mozgósításal kapcsolatos közegészségi intézkedések megtétele tárgyában hozzám intézett rendelete folytán felhívom a hatóságunk területén működő magánorvosok, képzett betegápolók és ápolónők, ugyszintén fertőtlenítő tanfolyamot végzett egyéneket, hogy az esetben, ha akár lakóhelyükön, akár máshol megfelelő térítés ellenében szolgálatot hajlandók teljesíteni, személyesen vagy levélben dr. Tüdők Kálmán városi tiszt főorvosnál (Batt-hyány-utca 12. sz.) jelentkezzenek.

Debreczen, 1914 augusztus 4.

Kovács József,
polgármester.

Szünetel a vasúti forgalom.

Domahidy Elemér főispán ma a következőkről értesítette Kovács József polgármestert a közönség tájékoztatása végett:

A m. kir. államvasutak debreceni üzemeltetésének értesítése szerint az általános mozgósítás folytán a mozgósítás 3-ik napjától annak 6-ik napjáig, vagyis folyó hó 6-tól 10-éig a vonalakon a polgári árúk felvétele és szállítása szünetelni fog.

A mozgósítás 6-ik napjától, vagyis folyó hó 10-étől kezdve pedig az állomásokon kifüggesztett hirdetmények szerint közlekedő helyi vonatokkal a hirdetményben felsorolt küldemények szállíthatók.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Úr utasította az üzemeltetőseket: gondoskodjanak arról, hogy amennyiben valamely nagyobb város élemezése és tüzelő anyaggal való ellátása érdekében a mozgósítás 6-ik napja előtt, tehát oly időben, amikor a helyi vonatok még nem közlekednek, elődázhatatlanul szükséges volna valamely élelmi cikk, vagy tüzelő anyagnak a szállítása, vagy amennyiben a fenti érdekből a helyi vonatok közlekedési idejében más cikkeknek (pl. gabona, só, őrlemény, cukor, tűzifa, szén) szállítása szükséges volna, mint amely cikkek az említett hirdetmény szerint felvehetők és szállítandók, azok szállítása kivételesen a lehetőségig teljesíthetők.

Erre a város közönsége figyelmét azzal hívom fel, hogy ilyen kivételes szállítások engedélyezése iránt — lehetőleg jó előre — a polgármesteri hivatalhoz forduljon. A megkeresésen világosan meg kell jelölni a feladási és rendeltési állomás nevét, az áru megnevezését és mennyiségét. A polgármesteri hivatal fogja a kérvényeket az üzemeltetéshez juttatni, mely azokat soron kívül fogja elintézni és a kívánásokat az érdekelt vonal katonai igénybe vételéhez képes lehetőleg teljesíteni.

A segítő bizottság fölhívása.

A behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére alakult bizottság kéri azon hölgyeket és urakat, akik a gyűjtésre vállalkoztak, hogy e hó 5-én, szerdán délelőtt fel 12 órakor a vármegyeház disztermében jelenjenek meg. Ez alkalommal veszik át a gyűjtő-iveket és kapják meg a további utasításokat. Csütörtökön, e hó 6-án az egész városban megkezdő a humanizmus jegyében munkáját a segélyző bizottság.

Az intéző-bizottság ezuttal kéri a nemeslelkű közönséget, hogy amennyiben természetbeni adományaival akarja a háboruba behívott katonák családtagjainak nehéz helyzetét enyhíteni, úgy erről a vezetőséget értesíteni kegyes-

kedjük. Az adományok elszállíttatásáról a vezetőség gondoskodni fog.

Az utlevelek kiadása.

A belügyminiszter ma a következő rendeletet hozsátotta ki az utlevelek és a kivándorlás ügyében :

A m. kir. minisztérium a f. évi 5735—M. E. számu rendeletével a magyar szent korona országainak egész területére kiterjesztette az 5473. M. E. szám alatt kiadott azon rendeletnek a hatályát, amelylyel az utlevél kiállításának joga a belügyminiszter hatáskörébe utaltatott.

Ehhez képest az utlevél-kiállítás joga polgármester ur hatósága alá tartozó város területén is továbbí rendelkezésig a városi rendőrkapitány hatásköréből kivételt és a belügyminiszternek hatáskörébe utaltatott.

Ezen rendelet nem érinti az 1914. évi 70,000 B. M. számu rendelet 6., 8., 10., 11. paragrafusai-ban az utlevelek kiállítására vonatkozóan előírt eljárást.

Nehogy azonban egyesek, az elől idézett miniszteriumi rendelet téves értelmezése folytán az utlevelek kiállítására iránt közvetlenül a belügyminiszterhez forduljanak, felhivom polgármester urat, hogy hatósága területén a legmegfelelőbbnek mutatkozó módon azonnal közhírré tegye, hogy az utlevél iránti kérelmek, a folyamodók saját érdekében, ezidőszertint is közvetlenül az 1904. évi 70,000 B. M. számu rendelet 6. paragrafusában foglaltaknak megfelelően terjeszteni-dők elő.

Végül felhivom polgármester urat, hogy az utlevél iránti kérelmeket a már idézett 1914. évi 70,000 B. M. számu rendeletben előírtaknak megfelelően felszerelve, minden esetben véleményes jelentés kíséretében hozzám terjessze fel.

Budapest, 1914. évi augusztus 1-én.

A miniszter helyett:

Horváth Emil,
államtitkár.

A liszt sűtőképessége és az 1913-ik évi buza.

Irta: *Vadász Emil*, városi gazdasági felügyelő.

Régen ismert dolog, hogy az időjárásnak a buza és más gabonaműek minőségére nagy befolyása van és hogy meleg, száraz nyári években a buza nagyobb sikértartalmu és aczélosabb lesz; míg ellenben, ha a tenyészidő alatt állandó a hűvös, esős időjárás, egy a sikértartalom felére is csökkenhet és ezzel együtt a liszt sűtőképessége lényegesen megromlik.

A meteorologusok a Nagymagyaralföldön 130 év óta nem jegyezték fel az 1913-ik évhez ha-

sonló hűvös és esős nyarat. Ugy látszik, ezzel van okozati összefüggésben, hogy ez évben fömerkedt olyan panasz és peres eset merült fel országshzerte, melynek tárgyát a forgalomba hozott lisztnek silánysága és kenyérsűtésre alkalmatlan volta képezte. Rendőrségünk is több esetben — az orvosi szakértő véleménye alapján — a rosszszul sűlt kenyér miatt a pékeket büntette meg szigoruan; legujjabban pedig a mostani válságos időben, egy, itt nálunk történt komolyabb jelentőségű eset terelte erre a dologra a figyelmet.

Éppen ez utóbbi által inditva, azt hiszem, a köznek teszünk vele köteles szolgálatot, ha azoknak a kutatásoknak, — melyeket erre vonatkozólag az illetékes szakemberek végeztek, — eredményét minél szélesebb körben részletesen ismertté tenni igyekezünk, hogy egyrészl a peres esetek helyesebben legyenek elbírálhatók, másrészl a meglévő ilyen hibás liszt- és gabonakészletek megfelelő pékipari művellettel felhasználhatóvá váljanak; ami a mai válságos háborus időben a közéletmezés szempontjából nem csekély fontossággal bír.

Hogy az időjárásnak a liszt sűtőképességére milyen nagy befolyása van, azt Le Clerc, az amerikai kísérleti állomás igazgatója, kísérileg bizonyította be. Ő ugyanis Kansas államból hozott búzát és termő földet déli Dakotába és azt tapasztalta, hogy míg a kansasi buza eredeti termőhelyén 20% proteint és 100% acélosságot mutatott, addig ugyanezen buza termése a hűvös, esős Dakotában (Kansasból hozott földben termelve) csak 10% sikért tartalmazott és csak 13% acélos szem volt közötté.

Dr. Kossutány Tamás a budapesti országos Chemiai-intézet igazgatója az 1913. évi magyar búzákat és az ezekből készült lisztet tette alapos vizsgálat tárgyává és mintegy 76 különböző vidékről szerzett mintát vett vegyelemzés alá. Ezen buza és rozs mintákból készült lisztek sűtőképességét is tanulmányozva, arra a tapasztalatra jutott, hogy az 1913-ik évben termelt magyar búzá protein, illetve sükért tartalma a hűvös és nedves időjárás folytán nemcsak lényegesen csökkent, hanem annak minősége az előző évek terméséhez mérten rosszabbodott, ugy hogy ezeket a lisz-teket csak bizonyos pékipari fogásokkal lehet élvezhető kenyérré feldolgozni.

A kedvezőtlen időjárás káros befolyását még egy másik körülmény is lényegesen fokozza: ugyanis ilyen esős időben a buza- vagy rozsszem a kereszttekben ujra meg ujra megázik, kiszáradni nem képes és ha mesterséges szárítással romlását elég korán meg nem akadályozzuk; ugy hogy a gabonaszemben a csirázást megelőző vegyi és élettani folyamatok bizonyos mértékben túlhaladtak, akkor a mesterséges kiszáritással már a gabona meg nem javítható. Az ilyen gaboná-

ből bármilyen gondos mesterséges szárítással és legtekélyesebb műörléssel sem lehet kifogásoltan kenyérnek való lisztet készíteni. Tudva van ugyanis, hogy a buzaszem nedvességet vesz fel és ha egyidejűleg levegőt és meleget kap, belsejében életfolyamatok indulnak meg, melyek bizonyos erjanyagok (encimek) hatása folytán vegyi átalakulásokat eredményeznek. Ugyanis a buzaszemből keletkező új növény számára, mely míg gyökerei és levelei ki nem fejlődtek, táplálkozásra képtelen: a magban lerakározott tartalék tápanyagok oldhatókká válnak, hogy a gyorsan fejlődő csira és gyökérke sejtjei abból táplálkozhassanak. Ilyen tartalék tápanyagok a buzaszem belsejét kitöltő keményítő szemcsék és a kerületi részein felhalmozott protein anyagok: a sikké, amelyek együtt a lisztet adják.

Azon kell tehát a gazdának igyekezni, hogy nedves gabonáját minél előbb kiszáritsa és ezáltal ezeknek a lisztet szolgáltató anyagoknak felbomlását idejében megakadályozza. Ma már nagyobb uradalmakban alkalmas gépekkel és szárító eljárásokkal igyekeznek ezt a célt elérni. A szárítás módjának azonban a buza nedvességi állapotához kell alkalmazkodni. Ha már a szem belseje egészen át van nedvesedve, vagy az esős idő miatt meg sem száradhatott, akkor 40—45° Celsiusnál magasabb hőmérsék mellett szárítani nem szabad, mert a buzaszemben az oldott fehérjék megalvadnak (coagulálnak), a sikké elveszti duzzadó képességét és az ilyen buzából vagy rozsából örlött lisztből jó kenyeret sütni nem lehet.

A nedvesség különösen hamar megrontja a rozst, ami abból megvározható meg, hogy a rozs ha nedvességet kap, már igen alacsony hőmérséknel: +1 vagy 2 Celsius foknál csirázni kezd és magasabb hőmérséknel gyorsan megindulnak benne a vegyi átalakulások, már akkor, mielőtt még a magon a csira nagyon feltünővé válnék.

A vegyvizsgálatok kimutatták azt is, hogy a hűvös, nedves időjárásu évben termelt buzában az enzimek koncentráltabbak és ez a tulajdonság bizonyos határon túl a sikké duzzadó képességét rontja, ennek következtében a liszt kevésbé kiadós lesz és az abból gyurt tészta gázfogó képessége a legkisebb fokra száll alá.

Ha már most az évjártat következtében különben is kevés és rosszabb minőségű sikké tartalommal bíró buza vagy rozs a nedvesség miatt is többé-kevésbé szenved, akkor az ilyen gabonából készült lisztből, még a legjobb felszerelésű kenyérgyárakban is csak bizonyos fogásokkal lehet élvezhető kenyeret készíteni.

Különösen nagy nehézséget támaszt a hibás rozs-liszt feldolgozása, melyből magában használva, a leggondosabb kidolgozás és legszakavatottabb sütés mellett is hasznavehetetlen kenyér

készül; mint ahogy arról legutóbbi alkalommal meggyőződünk. A kifogásolt kenyerek külső alakja nem árulta el hibás voltukat, egészen jól meg voltak kelve, de miután a hibás lisztben levő megromlott sikké a tésztaának gáztartó képességét nem tudott adni: a tésztaból a sütés alkalmával keletkezett szénsav, a felső héj alatt felfuódott nagy hólyagban gyűlt össze, a kenyér fenék-részen pedig a tészta tömör, ragacsos gyurmává esett össze és így az egész sütemény teljesen élvezhetetlenné vált.

Az ilyen lisztet emberi táplálékul alkalmazni nyilvánítani ennek daczára sem lehet, mert nem a tápértéke kifogásolható, hanem inkább a sütőképessége. Miután pedig következhettek olyan idők, amikor nem válogathatunk a kenyérnekvalóban: jó lesz figyelembe venni azokat a gyakorlati tanácsokat, melyeket az országos chemiai intézet a sütési kísérletek után az ilyen lisztet feldolgozására adott. Az ilyen gyenge erőtlen rozs-liszteket 30—40% 4-es 5-ös számú barna buza-liszttel kell szitálás közben jól felkeverve feldolgozni, a tésztaához sok és idős kovászt használjunk és a sütést óvatosan végezzük, t. i. nem túl forró kemencében és a bevető nyílást nem szabad nyitogatni. Este kezdjük a kovászt készítését és pedig a feldolgozandó liszt egy harmadrészevel; egész éjjel meleg helyen betakarva álljon a tészta. Másnap reggel a többi kétharmadrész lisztet bedagasztjuk, amely munkára nagy gond fordítandó és végül a késő délutáni órákban bevetjük a helyesen kifutott kemencébe.

Egy pékmester igen jó eredményt ért el az ilyen hibás liszt feldolgozásával a következő eljárás mellett: vett a tésztaához 70% prima I.-a. számú rozs lisztet, 30% 6-os számú buza lisztet, a rendes mennyiségnél jóval nagyobb adag kovászt, a szükséges mennyiségű lisztet feldolgozva, mint kovászt 18 óráig állani hagyta és csak azután dolgozta fel a többi lisztel. A viz adagolással ilyenkor óvatosan kell bánni, sok vizet ne adjunk hozzá.

Nyilván való tehát mindezekből, hogy hasonló eseteknél nem lehet fentartás nélkül a malmoknak vagy a pékmestereknek hibájául róni fel a rossz kenyeret, mert annak okai sok esetben az időjárás mostohaaságában vagy abban keresendők, hogy a buza vagy rozs nem volt kellő időben kiszáritva.

Az országos chemiai intézetnél tovább folynak a már eddig is érdekes eredményeket adó kísérletek abban az irányban, hogy mikép lehetne egy szerkesztendő integrál műszer segítségével a liszt sütőképességének gyakorlati értékét is megállapítani és pékipári szempontból való minősítését okszerű alapra fektetni.

A debreczeni vonatok hadi menetrendje.

A hadi állapotokra való tekintettel a magyar államvasutak debreczeni üzemeltetősége korlátozta a vonatok számát és csökkentette a távolságot, amelyen az új beosztás szerint a vonatok közlekednek. A változás *augusztus hó 9-én lép életbe. Az eddigi rendes járatok csak szerdán éjfélig tartattak üzemben, azontul augusztus 9-ig nem lesz rendes vonatindulás.*

Az új menetrend a következők:

255. számú vonat *Debreczen—Püspökladány* végállomás. Debreczenből indul délután 5 óra 54 perckor, Püspökladányba érkezik 8 óra 38 perckor. Püspökladányból indul reggel 4 óra 27 perckor. Debreczenbe érkezik 7 óra 37 perckor.

3624. számú vonat *Debreczen—Érmihályfalva* végállomás. Debreczenből indul délután 5 óra 37 perckor, Érmihályfalvára érkezik 8 óra 14 perckor. Érmihályfalváról indul reggel 4 óra 57 perckor, Debreczenbe érkezik 7 óra 27 perckor.

6604. számú vonat *Debreczen—Nyíregyháza* végállomás. Debreczenből indul délután 6 óra 32 perckor, Nyíregyházára érkezik 9 óra 42 perckor. Nyíregyházáról indul éjjel 1 óra 43 perckor, Debreczenbe érkezik 4 óra 53 perckor.

3104. és 3118. számú vonatok *Debreczen—Nagyv.írad* végállomás. Debreczenből indul éjjel 2 óra 52 perckor és délután 4 óra 45 perckor; Nagyváradra érkezik reggel 7 óra 36 perckor és este 9 óra 6 perckor. Nagyváradról indul éjjel 2 óra 14 perckor és délután 4 óra 40 perckor, Debreczenbe érkezik reggel 7 órakor és este 9 óra 9 perckor.

3218. számú vonat *Debreczen—Füzesabony* végállomás. Debreczenből indul nappal 4 óra 20 perckor, Füzesabonyba érkezik 8 óra 44 perckor. Füzesabonyból indul délben 12 óra 43 perckor, Debreczenbe érkezik 5 óra 01 perckor.

4614. számú vonat *Debreczen—Nagyléta* végállomás. Debreczenből indul délután 2 óra 42 perckor, Nagylétára érkezik 4 óra 11 perckor. Nagylétáról indul reggel 5 óra 59 perckor, Debreczenbe érkezik 7 óra 27 perckor.

Az államvasutak üzemeltetősége megjegyzi, hogy ezen vonalokon *csakis harmadosztályú jegyek* adatnak ki.

HIRROVÁG.

A háború és a Debreczeni Protestáns Lap.

Sokszor hallottuk és orvosi könyvekben olvastuk, hogy a kánikulai hőség egyes emberek agyát felizgatja. — Ezen tapasztalatunkat megerősíti a *Debreczeni Protestáns Lap* legutóbbi számának „A háború” c. naphire, mely a háborus idő mozgalmáról emlékezik meg.

Eolvastuk a hírt és csodálkozunk annak *kulturátlan hangján és minden egyes szaván.* Először is ilyen hangon nem szokás írni akkor, midőn szelid, csendesítő, megnyugtató beszédre és írásra van szükség. Ez kétszeres kötelessége egy olyan lapnak, melynek a *szeretettel* kell szolgálni és nem méltatlanul támadni.

Csodálkoztunk azon, hogy mi jogon támadja a Debreczeni Protestáns Lap hirrovat írója ilyen hangon a tanácsot és ennek fejét: a polgármestert. Hiszen ugy a tanács, mint a polgármester megtette és megteszi kötelességét a nehéz napokban és a legbecsületesebb igyekezettel állott segítségére, szolgálatára azoknak, akik bevonultak a hívó szóra. Miben és hol hiányzott a tanács bölcsesége? Az utcai torlódás el nem hárításában talán. Látott már a Debreczeni Protestáns Lap várost, amelyben ne állana be néhány napi embertorlódás, ha harmincezer lélek összegyülekezik az ország minden részéből? Vajjon *Krassón* nem volt torlódás, mikor a *Debreczeni Protestáns Lap szerkesztőjét* az Ur nevében elbocsátották hivi? Pedig ott nem a hadsereget mozgósították, csak a nagytiszteletű szerkesztő ur mozgósította önmagát egy díszesebb hivatalra.

Hogy pedig milyen bölcséggel adminisztrálja a városi tanács és a polgármester a várost, ennek megítélésével ne fárassza magát a *Debreczeni Protestáns Lap* bölcsesége. Kiki maradjon a maga mesterségénél, miként az meg vagyon írva *Apelles* vargájának históriájában.

És végül ne avatkozzék a *Debreczeni Protestáns Lap* a város belső ügyeibe, mert ez nem hivatása. Vagy ha már abban a tévhitben él, hogy mindenhez ért, legalább legyen írásában *simaság, és igazság*, mert ezek illenek az egyházi tollhoz és nem a guny és gyermekes écelődés.

— A *közigazgatási bizottság* f. hónap 5-én tartotta meg rendes ülését, melyen a szakelődők beterjesztették jelentésüket. Az ülés kezdetén Domahidy Elemér főispán a következőket mondotta:

„Ezen bizottság soha izgalmasabb napokban nem tartott tanácskozást, mint a mai napon. Köztudomású dolog, hogy mindnyájunk figyelmét egy gondolat köti le, a nyughatatlanság nyomasztó érzése, hogy miképpen fog végződni az akció,

Hirdetéseket

„A Város” részére felvesz
a kiadóhivatal

Kossuth-utca, Városház épület.

mely reánk kényszerítettett, s amely elől kitérni semmiképpen sem lehetett. — Erős bizalmunk és szilárd reményünk az igazságos Isten mindenható kegyelmében és oltalmában van, hogy a mi méltányos és jogos érdekeink minden nagy vér és gazdasági kár nélkül megmenthetők és azok megoldhatók lehetnek. Ezen súlyos viszonyok közepette azonban fontos közügyeinket elodázatlanul ne hagyjuk, s azért, hacsak a legminimálisabb térre szoríthatatik is közügyeink intézése, mégis azt gondolom, hogy azon teendőinket, melyeknek el nem intézése hátrányokat okozhatna, vegyük tárgyalás alá s ezért szívesen üdvözlöm a bizottság megjelent tagjait s az ülést megnyitom*. A bizottság ezután áttért a napirendre.

— **A segítő bizottság ülése.** A behívott katonák hátrahagyott családtagjai segélyezés érdekében — mint tudjuk — tiszteletreméltó mozgalmat indított meg *Domahidy Elemér* főispánunk, ki gyűjtő szavával, tetterős kézzel és nemesen érző szívvel vette gondjaiba ezen nemes, családmentő akciót. Az elnökielte alatt álló bizottság ez uton is tudatja a nagy közönséggel, hogy folyó hó 6-án megkezdte a gyűjtést az egész város területén. Kéri egyben az adakozó közönséget, hogy adományait csakis azon gyűjtő bizottsági tagoknak adják át, akik a főispáni pecséttel ellátott gyűjtőívet felmutatják. A gyűjtő bizottság a főispáni titkári hivatalban számol el a gyűjtéssel.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** augusztus 3-án volt munkás kínálat: Asztalos 3, ács 5, bádogos 1, cipész és csizmadia 2, gazdasági munkavezető 1, gépész 6, gyári munkás 9, lakatos 4, mezőgazdasági napszámos 9, mezőgazdasági cseléd 1, napszámos nők 4, szabó 4, kocsí- és kerékgyártó 5, üzleti alkalmazott 5, összesen 71. Munkás kereslet: motorkezelő gépész 5, mezőgazdasági cseléd 1, molnár 1, vasestergályos 1, géplakatos 3. Összesen 11. Augusztus hó 4-én: Munkás kínálat: Asztalos 5, bádogos 2, cipész és csizmadia 1, gépész 1, gyári munkás 2, kovács 1, kőműves 2, lakatos 3, mezőgazdasági napszámos 5, napszámos nők 13, szabó 1, üzleti alkalmazott 5, szerelő 1, vasestergályos 2, festő és mázó 1, összesen 46. Munkás kereslet: Motorkezelő gépész 2, molnár 2, vasestergályos 1, összesen 5. — A Népiroda munkásközvetítési osztálya munkások és munkaadók jelentkezéseit naponként elfogadja és nyilván-

tartja — teljesen díjtalanul — a Mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca, 15. Telefon 100. sz.) levő helyiségében. Hivatalos órák délelőtt 7—9 és délután 5—7 óra között. Vagyvitalan embe- rek bármely ügyes-bajos dolgaiban ingyen tanácsot nyújt a városházán (kapu alatt balról) levő helyiségében délután 6—7 óra közötti időben.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

1922—914.

Súlyos eszkőr (epilepsia) betegségben szenvedő, magát Szigeti Imrének, anyját Kocsis Zsuzsánnának, nagyanyját Kocsis Erzsébetnek mondó 18—20 év körüli egyén tévedt 1911. év november havában a városunk határterületéhez tartozó belső-ohati bérgházasságba, ahonnan a mátai biztosí hivatal után városunk szegényházában helyeztetett el. Nevezett egyén betegsége miatt sem atyja nevével bemandani, sem a születése helyére, korára nézve felvilágosítást adni nem képes, az ezen irányban folytatott nyomozások eredményre nem vezettek.

Kérjük ennél fogva Cimet, hogy szóban levő egyén kiletét és hozzátartozóit hatósága területén nyomozni s az eredményt velünk folyó év augusztus hó 30-ig közölni sziveskedjék.

Debreczen, 1914 június hó 23-án.

Kovács József,
polgármester.

Debreczen sz. kir. város
könyvnyomda-vállalata
Debreczen, városház épület.

~~~~~

**Készít mindenféle nyomdai munkákat
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
kivitelig, jutányos árak mellett.**

IFJ. BARTHA ISTVÁN
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 35.

**KÖVEZŐ-MESTER ÉS
UT-ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ**

Elvállal kocsíutak, gyalogjárdák, udvarok, kapubejáratok kiburkolását terméskövel, kockakövel vagy téglával. vidéken is. Költségvetéssel szívesen szolgálok. — Telefon 785. szám.